

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фолита у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Хрцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 15.

Предлату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

БЕЧКА ПИСМА.

II.

26. Јануара.

Морам се вратити на решење граничарске комисије тицајуће се настанења Јевреја у граници. Ја то чиним с тога, што се већ противници томе појављују, који незнам коју штету и пронаст по наш народ отуда претексају. Ово није основано. — Знамо да Јевреји и досад, премда као странци, долазаше међ нас поелом, и да су баш они главни купци наших производа били, што доиета није било од штете по нашу продукцију, јер се њима умножио број конкурената. А што ће они долазити у нашу средину са женом и децом својом, што ће да достану наши суседи, можда ће по нас још од користи бити. Нека ми браћа Срби дозволе, да им обратим поглед на породични живот Јевреја. Породица је основ племену, народу, држави. У којој држави највећи број цветајућих и сретних породица има, та ће држава на најбољем темељу бити. Сретан и задовољан домаћин свагда је и ваљан грађанин у општини и поуздан син отачбине своје.

Тисућама година јеврејеки је народ гоњен од немила до недрага. Толико векова беше само трпљен, а не уживаше право закона. Шта га је само шпанска инквизиција намучила у мрачном средњем веку. — Па шта одржа Јевреја код толиких невоља? Једино њихов примерни фамилијарни живот сачувао их је од пронасти. Нравственост у породици беше њин избавитељ, њина утеха и њина је будућност. Угледајмо се и ми у тај заиста примерни домаћи живот. Женимо се и ми у млађано наше доба, не губимо време потомства ради, не трујмо крв и тело своје незаузданим страстима, да не би доцније у браку невина наша девица жиг и проклетство оне неза-

узданости у крви својој носити морали. Женимо се рано, и наша пословица вели: Позна женидба, готова сирочад.

Нашим женама будимо верни и благи мужеви. Чувајмо им здравље што боље можемо. Кад је мати здрава, биће ти и пород здрав, и тиме је и здравље свом племену установљено. Особито ваља жене чувати кад роде и док су још пресне. Има на жалост још српских крајева, где је по снаху срамота у соби, где јој свекар седи, родити. Бедна млада бежи и увлачи се у које какве ћумезе да роди. Колико пути се догоди, да она при том сакривању падне на путу, и у снегу се олакша дететом. Мени је познат случај, да је млада једне знамените куће у снегу родила кријући се од свекрва, и од оног доба па до гроба мучила је њу суха, која јој и до главе дође. Чувајмо, негујмо породиљу, јер се тиче здравља њезиног и здравља будућег порода. Пресно тело је осетљиво; најмањи назеб, ход и напрезање може не излечиму болест да проузрокује. Зато породиља најмање осам дана нек лежи у кревету, нек се чува многе и тешке ране. Има на жалост мужева, који доштају, или баш и приморавају породиљу већ трећи-четврти дан после порођаја устати, да месу лебац или кошуље да перу. Таково што је убијство, и отуда долази, што у нас толико млађаних жена почну венути, те вену док се не сурвају.

У Северној Немачкој, именовито у Хамбургу и у Холштајну видео сам у том погледу красан обичај. Општинска власт, и то санитетско одељење, води бригу о свакој појединој породиљи. Сирота жена, која од наднице живи, не само што бабичину и докторову помоћ, него и лекове и друге потребе при порођају о општинском трошку ужива. Шта више, таква сиротна породиља до-

бија о јавном трошку за себе и деценце своје дадиљу, која је кроз пуних осам дана двори. Стога и јесу жене код онога света здраве, једре до дубоке старости своје. Тамо је сасвим обично, видети по десеторо деце здраве и једре у једне мајке, којој су дике и понос. Радујмо се и ми многој деци у браку! Онај народ већма напредује, који се већма множи, напротив онај, који се губи на броју, тај се и морално и по значају губи, и нема будућности. Почитујмо дакле сваку мајку, која је многе деце родила. Непретимо, као што на жалост гдекоји људи чине, да ћемо кривити жену, ако још и треће роди, него ју фалимо зато сваком приликом.

Да сам какав законодавац, макар и саме мале кнежевине Лихтенштајн, ја би декретирао премије за оне мајке, које су највише деце родиле и одраниле. Те премије у новцу требале би да су веће за срезове него за општине, највеће пак за целу земљу. Но то не може бити, зато треба да се установи друштво у средоточним местима, у нас н. пр. у Новом Саду, које би имало гране своје по целој земљи. С малом жртвом појединих чланова могло би се то оживотворити. И друге цели могло би то друштво постићи, н. п. штетне обичаје у народу истребити. Оно би могло дејствовати против белила и руменила, против нијанства и раскоштва, против лењости и нерада, против сујеверја, бајања и врачања, једном речи против многих других у нашем народу налазећих зала. Овако друштво имало би по народ наш доиста велику заслугу, бар толику као певачке, омладинске, позоришне и друге задруге, којих је последњих година по Српству много постало. Да се удружимо и ради те цели, потомство ће нас српско благосиљати. (Свршилося.)

Земун. Од стране власти достављен нам је обнародовања ради овај извештај и рачун о добровољним прилозима, што дођоше страданим од пожара Земунцима. Тај рачунски преглед показује знатну суму од 5540 форинти, коју добише страдалци том приликом. Највећи прилог дође им од Њ. В. пресветлог цара нашег, а најмање од Варадинске регименте. Власт ове регименте, до које је стало да народ позове на прилоге, претстављајући му бедно стање сродне браће његове, није осветлио образ становништву целе региментске области тиме, што ово сад с таким незнатном сумом мора да фигурира у јавном списку. Народ наш је милосрдан, особито радо даје кад га је бог благословио у свему као што га је ове године благословио. Знајући то криво једино за то односне органе.

Ево овај је преглед од тих прилога, који је нам достављен.

Примање.

Од Њ. В. пресветлога цара	2000.—
„ војеног министарства	1000.—
„ овдашњих Јевреја	268.72
Скупљено при ручку на царев дан	67.—
Од два трговца београђана	20.—
„ прихода концерта	224.97
„ консулата у Београду	134.—
„ томболе на концерту	46.57
„ добровољ. прилога скупљених у вароши	748.97
„ скупљ. у горњој вароши	32.71
„ скупљ. у Францталу	6.70
„ ране добивене у Францталу и горњој вароши	198.86
„ остатка од добровољних прилога	9.70
„ угоститеља г. Фасла скупљ.	3.70
„ столара г. Вајнбергера скуп.	14.—
„ три грађана оvd. приложено (по 10, 25 и 100 ф.)	135.—
„ оvd. паробр. инспектората	70.14
„ паробр. дирекције у Бечу	200.—
Други пут од нашег консулата у Београду	53.58
Од г. Панајотовића	5.—
Скупљено од власти у Б. цркви	8.76
— — у ром. бан. регименти	35.56
— — у алибунарској кумп.	5.—
— — у шајкашк. батаљону	8.—
— — у Панчеву	93.30
— — у Варадину	30.03
— — у варадинској регим.	1.65
— — у панчевачкој регим.	85.40
Од г. мајорице Јовановић	2000
— комада црепа у вредности	30.—
Доцније од Панчеваца	2.70
Свега	5540.02

Пострадавшим чиновницима и удовицама	400.—
— — кирајцима	519.—
Погорелцима на подизање њихових кућа	3990.—
— за пропале им ствари	295.—
Црепови у натури	30.—
Готовипе има још	306.02
Свега	5540.02

— У недељу беше у дворани код „златног анђела“ прва овогодишња редовна беседа наше певачке задруге. Распоред био је кратак, шест предмета, тако да је сва беседа једва један сахат трајала. Овај је програм беседе био: 1. Смеша народних песама. Сложио је г. Вацлав Хорејшек, певао збор. 2. „Тајна“ од Берића, самонев, сложио г. Б. Хорејшек, певала госпођица Катица Гудовићева; 3. „О радости цестовања!“ Сложио Вашак, певао је збор; 4. „Савица“ од Томана, сложио Рихар, певао је збор; 5. Пастирска песма, од Ј. Томашка, свирао је на гласовиру г. В. Хорејшек; 6. „Где је српка војводина?“ од Стевана Вл. Каћанског, складао је А. Максимовић, певао збор. После беседе била је игранка. Посете било је приличне. — Синоћ беше у истој дворани музикално-декламаторно покладно весеље, које даваше господа официри овдашњег стрељачког батаљона, и у коме суделоваше чланови српске и немачке певачке задруге овдашње. Маскирани поход, певање и декламовање мењаше се са играњем. — У Уторак идуће недеље биће у истој дворани код „златног анђела“ музикална вечерња забава са игранком, од које је чист доходак намењен подизању споменика погинулих војника у посљедњем рату.

— Из Београда добили смо овај извештај од нашег дописника, којим допуњава свој последњи допис: Г. М. Поповић, уредник „Видовдана“, који је био у Новом Саду, а за тим у Пешти, да би какогод разблажио удар, што му „Застава“ зададе саопштењем онога писма његовог, вратио се сада натраг, и то, како се чује, на позив својих покровитеља. Он ће засада још остати у својој старој служби, биће и даље гласило министарско, а кад та ствар мало слегне биће отпуштен, јер и они, веле, неће човека, који на две столице седи. — У четвртак у вече прешо је г. Јов. Ристић бивши министар спољ. послова у Земун, одакле је зором пошао на Цетиње, да

заступи Њ. Светлост кнеза Михаила при крштењу ћерке црногорскога кнеза Николе. — Код нас ће се скорим почети зидати народно позориште, које ће до јесени бити готово. Зидаће се до онога места код „зеленог венца“ где је и започето пре неколико година. Позориште ово подиже се о трошку кнеза Михаила, и као што веле кошта ће преко 20.000. дуката ц. Осим тога, кажу, да је светли кнез и за фонд тога позоришта уложио 2000. дук. — Дилетанска дужина, која је хтела овде да продужи позориште претставе, полицијом је забрањена. Министар финансије Цукић отишао је у Беч, не само да наручи српске бакарне новце, него и да води преговоре о пошти. — Код нас се са свију страна жале, да се немилице руши највећа светиња живог саобраћаја — тајна писама. — Ономад доведоше из прека онога лупежа, који је покушавао похарати сарафа и агенцију. Он је родом из Новог Села близу Панчева, а држао је гостионицу код белог коња у Новом Саду. — Инцидирски капетан г. Дим. Караџић, син славног нашег покојног Вука Караџића, стављен је на диспозицију. Он је од најспособнијих стручних официра српске војске, и овоме поступку према њему приписују некој неуредности у личном понашању његовом. —

— Из Беча пише нам наш дописник под 5. о. м. ово: „Јуче се била скупила на договор овдашња српска црквена општина. Мило ми је, што сам и ја као општинар прилике имао у том договору саучествовати. Било нас је много, и као свагда, где наш народ о цркви и општем добру збор држи, били смо одушевљени за ствар. Слава буди свима! и одбору и претседнику вреном нашем Утјешеновићу. Прегледало се рачуне. Главнина састоји се у 25.000 форинти. После тога ставио је претседник питање: хоћемо ли и даље коју годину остати без цркве и свештеника свога, док се благо не умножи, или ћемо се старати и радити, да ускоримо подизати капелу засад и парохију. Једногласно изјавише се сви за ово последње. Но почем војено министарство није одобрило предлог патријархов, да се постави у Бечу гарнизонски капелан, који би уједно и парох општини српској био, то се мора бринути, на који би се начин могло пароху плата од 1200 форинти осигурати, (исти би деци нашој могао бити српски учитељ.) као и

сума за капелу и пр. За парохову плату присуствујући чланови с места унишу потребну суму, и то на два листа; у један прилог један пут за свагда, у други годишњи прилог. На првом листу уписано је око 200 форинти, а од годишњих прилога (односно месечно или по вољи сваког појединог) покаже се сума од 1300 форинти. Плата пароху дакле осигурана је. У погледу на потребну суму закључисмо, да општина као морална личност из своје благотворности нужну суму под интерес од 5% на ту цел узме, и да ту суму од прихода капитала мало по мало накнади. Услед тог закључка дакле ће се сада умолити св. Патријарх, да нам одобри пароха и друге потребне факторе. Једна је жеља свију нас Срба, да што пре нашега пароха у Бечу имамо. А кад је он ту, онда ни на капелу нећемо дуго чекати. Још и то закључисмо, да се од оводошњег дохотка благотворне купе 1860. срећке, које носе 5% интереса, и са 5—6 таквих срећака отворе се двери фортуни, како би ова могла једанпут и нашу кућицу посетити.“

— У угарској делегацији беше реч приликом претресања војничког буџета о војеној граници. Генерал Заставниковић, као заступник војеног министарства, уверио је скупштину, да ће скорим знатне реформе у обзиру на границу бити, које теже на штедњу.

— Као што јављају Новосадске новине, радња тамошње штедионице у прошлој години тако беше добра, да чист добит износи 25.000 форинти, дакле ће од једне акције до 34 форинти прихода бити. — У Новом Саду јако се развија дух удружења. Скоро се склопило тамо опет ново друштво, које је себи ставило задатак, да да мале зајмове занатлијама. Штатути већ су предани власти одобрења ради. — У истој вароши установљава се сада још један новчани завод с главницом од 200.000 форинти од акција по 200 форити. Овај ће завод радити под фирмом „Прва бачка трговачко-обртничка банка“ у Новом Саду. 700 комада акција основатељи већ су уписали, и изишао је позив на уписивање осталих 300 комада.

— У Неготију, јавља „Србија“, догодио се на св. Саву један грозан случај. Трговац један, младић у својој 23. години, идући по дановима сврати с другом својим код једног пријатеља свога, кога код куће не

затекне. После кратког времена дође брат његовог пријатеља, па стане га неовати. Овом се досади па се дигне да иде са својим другом. Врата бежу споља закључана, те их извали и појури напоље. У тај мах викне његов непријатељ „дрште!“ Двојица њих слугу излете из једног буџака са сикирама, те га један погоди по средини главе, расекавши је од темена до уста.

— Јавилисмо, да је у Новом Саду склопљено српско певачко друштво. Данас 11. о. м. даје оно већ и прву беседу своју. Нека напредују то им желимо, а споуздањем се надамо, да ће беседе њихове бити рођени израз чисте душе српске.

— Прашкој „Политици“ пишу из Вршца, да ће тамошњи Срби дати парастос оним жртвама српским, што падоше тамо у револуцији пре 19. год. у јуначкој борби за част и народност своју.

— Ц. кр. министарство рата понудило је место школскога саветника у темишварској ђенералији нашем велезаслужном народњаку и списатељу г. Б. Богишићу, доктору филозофије и свију права и чл. југословенске академије знаности и уметности. Он се већ примио те понуде. Познавајући извршене врлине г. Богишића можемо се само радовати томе избору.

— Свак зна како нам браћа наша у Лици пате од глади. Влада им је дала 107.000 фр. у помоћ, а доста је и добровољних прилога пало, но све је то мало, да захрани 50—60.000 душа. Већ је крајња невоља у народу. Жалост је погледати, и срце пуца човеку у грудима, кад види оне слабе, сухе слике, што иду улицама, те просе. Зато, ако хоће наша власт, пишу једном бечком листу из Лике, да сачува народ од извесне пропасти, треба да се одмах обрати на држ. ратно министарство, и да иште још барем 240.000 фор. у помоћ, а после да се то одради. И то би требало онда једнако поделити на свих 12 кумпанија, а не као оних првих 107.000. ф. Доиста морамо се чудити, што ни код нас ни у Варадинској регименти некупе се прилози за нашу браћу Личине, кад се то чини по многим другим местима, па и у самој Београду.

— У „Босни“ читамо: Кад пре неки дан преносише из аустријског

у турски Брод бисаге аустријске поште, Салим ефендија мудир ђумрука хтео видети, има ли у бисагама што трговачко или незванично, заште бисаге да отвори. Поштоноша му то недаде чинити, него побјегне одатле, а Салим ефендија наљутивши се спушти ђумручку заставу, неки трговачки еспап поврати, а неки задржи. Како је то власти јављено, одмах је од стране ч. валије по телеграфу заповеђено кајмакаму дервентском, а од стране надзиратеља ђумручкога реченом мудиру, да се одма бисаге неповријеђене амо пошаљу, застава да се развије као што је била и еспап да се на експедицију прими и прегледа. Тако се поштанске бисаге хитно добаве и конзулату предаду.

— Једва један пут почеће се и регулисање Дунава. У Пешти се већ чине припреме за то, и 200.000. фор. одређено је на ту цел у овогодишњем земаљском буџету.

— И у Галицији глад! Из Тарновског окружија стижу тужни гласови. Жито је већ скоро свуда на измаку. Кажу, да су неки већ умрли од глади. Дамбровски срез сам потребује 140.000. фор. да се захрани, и да земљу посеје. Особито пате они предели, који су лане били потоњени. Њима би требало сада најмање два милиона фор. Галички земаљски одбор, влада и делегације већ се договарају, како да ублаже невољу!

— Јавили смо, да је талијански краљевић Умберто испросио сродницу своју Маргариту. Да је може узети нужна је папина диспензација. Сумњало се, да неће свети отац ту диспензацију хтети дати због постојећих непријатељских одношаја између тих дворова. Та сумња није била основана. Диспензацију даће римска курија, ако се плати 100.000. франака.

— Из Цариграда јавља се под 1. о. м. Данас је одавде одправљена ирада, којим се велики везир позива да се врати натраг са Крита. Велики везир доћиће амо по свој прилици кроз неколико дана. — Аустријски посланик барон Прокеш дао је бал, који је веома сјајно испало. — Опет предстоје неке промене у јавној управи. Говори се, да ће Алипаша ићи у Париз ради аутономије, која би се дала Криту, и да преда цару Наполеону Султанов позив, да походи на лето Цариград.

— У Грчкој опет ново министарство, које је распустило народну скупштину. Нових избора биће у Марту, а скупштина састаће се у Априлу. — На Критском острву опет беше неколико крвавих окршаја између турске војске и Крићана. Као што јављају француски листови Грци одржаше у свима бојевима победу. — Колико је новчано стање Грчке оскудно види се отуда, што месечни приход једва износи $2\frac{1}{2}$ милиона, а расход до 4 милиона драхми.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 10. Фебр. (Телегр.) Банатска шеница у Бечу, 88 фунташка, 7.70, 89 фунт. у Буру 7.70. Раж у Бечу 80-фунт. 5.25, 81-фунт. 5.30. Словачки јечам у Бечу, 70-фунт. 3.45 до 3.50, шопронски, 72-фунт. 3.60 — 65. Мађарска зоб (транзито) 46-фунт. 2.08, 50-фунт. 2.28.

Земун. Један знатан страни трговац, који са српским продуктима увелико ради, и Србију већ од двадесет година скроз познаје, јер сваке године долази тамо, овакав је суд изрекао у једноме приватном писму о напретку народне привреде у Србији:

„Многи људи кад говоре о Србији, или кад пишу о њој, мисле да у њој живи пуст, неизображен народ. Али то није тако. Ми, који смо имали прилике, да познамо Србију и Српски народ можемо друкчије судити. Та мала земља, што лежи покрај Дунава и Саве заузима међу свима славенским народима на истоку у данашње време прво место. Са својом привредном енергијом превазилази и саму грчку државу и многе друге јужне народе. Можемо слободно рећи, да је мало земаља у Европи, које за последњих десет година саразмерно толико напредовале у образованости, науци, а особито у трговини као Србија. Каква је Србија била пре 10 год., каква је сада! Шта се учини за то време од оних јадних путова, од неуредне поште, од запуштених поља, и обрадних шума! Што се комуникације тиче, то се има још и данас много желети, али опет каква је грдна разлика између стања садањег и онога од пре 10 год. Свуда се протежу прављени путеви, на путу су подигнуте лене механе, да немора човек са коњима, кравама и свињама под једним кровом спавати. Место неуредне турске поште, сада постоји добро уређена као и по другим

европским земљама, и налази се у свима већим местима; тако исто телеграф. Што је била јалова земља, сада је плодна њива тако, да она Србија од пре 10 год. што је често за своју потребу из Баната храну увозила, сада знатне квантитете жита извози. Агенти из Аустрије и северне Немачке иду по Србији, и износе из те мале земље стотином хиљада центи жита. У шумама се раде дуге за бурад за Француску.

Шљиве, с којима никада нису у Србији трговали, и само је за ракију употребљавали, сада су врло знаменита струка трговине. Из Босне долазе вешти људи, што шљиве суше, и таке после пролазе по свету, где су већ и под именом „српске шљиве“ познате.

Пре 10 — 15 год. није тамо Дунав и Сава ништа вредило. Највише ако је која мала дрвена лађа с дрвима стала на српску обалу. Требало је најпре француско друштво да започне, и да покаже од какве су скупоцене вредности ти водени сокаци. Од то доба надметало се то друштво са дунавским паропл. друштвом и сада обоји имају довољно посла.

Пре 10 год. није се у Србији с дуваном скоро никако радило. Сада Србија толико даје дувана, да потребу целе земље намирује, и само се финији ради мешања довози из Турске. Шта би било од Србије и њезине трговине, кад би та плодна земља гвоздени пут имала, јер гвоздени је пут за трговину, што је циркулација крви за тело, и као што циркулацијом крви тело јача и цвета, тако и трговина с целихходним гвозденим путем.“

М. Земун, 10. Фебруара. Пловидбе пароброда за путнике ове недеље започела је на свима линијама. Из Земуна за у Пешту полазе у три сата пред зором, и то тринутк за недељу дана. Понедељником, Средом и Петком. Између Земуна и Сегедина засад путничке лађе још не раде, а Савом до Сиска једанпут, Петком. Житарска местна радња ове недеље врло је жива била. Толико је било довоза како их овде одавно непамяте. Дан на дан довозило се 12 — 1500 мерова разне ране на пијацу. Жито се плаћало по 4.—4.20, наполица 3.50—70 меров. Од јечма мало је било по 2 фор. Ове недеље два су шлепа товарена. И болатације правиле ове недеље добар посао са сељацима, јер ови обично половину новаца што пазаре од ране оставе у вароши.

Из Панчева јављају под 9. о. м.

ово: Данас су довози врло јаки, особито од кукуруза, која је робаса 20 — 25 новчића патраг ударила у цени. Плаћа се кукуруз по 2.70, чисто жито по 5.50 — 70, $\frac{3}{4}$ жито по 4.10, наполица по 3.50 — 60, јечам по 1.90, зоб по 1.60 ваган.

По ономадашном извештају из Смедерева било је и тамо јаких довоза и знатни промет са раном. Жито купује се по 120 — 125, јечам по 70 — 72, раж по 80 — 85 гр.100 ока. Товаре се пет шлепова за Сисак и за Пешту.

У Пожаревцу слаби беху довози од жита, више од јечма. За жито плаћало се 112 — 114, за јечам 65 — 70 гроша 100 ока. На Дубровачкој скели товари се три шлепа.

Пешта, 9. Фебр. (тел.) Цене домаћој роби држеће су, српској нису. Српско жито 82 фунт. по 5.90 (транзито), јечам 70 фунташки по 2.70, зоб по 1.65, кукуруз, готова роба по 3 — 3.10, за Мај-Јуни по 3.50 — 55.

Стари Бечеј 9. Фебруар. (телегр.) При јаким довозима мало купаца. Цена жити 84 — 85 фунташком 5.80, јечму 2 — 2.10, зоби 1.60, кукурузу 2.80.

Београд, 10. Фебруара. (о. д.) Према је у Пешти цена од српске ране мало попустила, овде ипак осташе сталне и радо се плаћа жито по 124 — 125, јечам по 64—65, зоб 63 — 64 гр. 100 ока у магази продавчевој. Кукурузу је цена 72 — 78. Доста је рађено ове недеље у шпекулацији па и комисионално. Два се шлепа товаре, један за Сисак, други за Пешту. Али довоза било је слабих због покладних празника.

Ове су цене од продукта ове недеље биле. Кожама козијим 24 — 26, јагњећим 14—18, јарећим 18 — 20, кавлацима 12 — 15 гроша пар. Од козијих кожа највише има на пијаци, и само се оне робе тражи, за које сам горње цене назначио. Зверке: куне 150 — 160, творови 60 — 65, јазавци 20 — 24, дивље маке 22 — 24 гр. пар. Зечине коже 110 комада 650 — 700 гроша. Видре 50 — 60, курјаци 25 — 28 гроша комад, веверице по 50 — 60 пара комад, са радошом од 4%.

Маст платили су оку по $6\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$, лој по $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$, цећен мед 3 — $3\frac{1}{2}$, нецећен $2\frac{1}{2}$ — 3, восак 25 — 26, шишарки 3 — 4 гроша.

Шабач, 9. Фебруара (телегр.) Знатни довози. Жито по 116 — 120, јечам по 62 — 63, зоб по 1.60 — 61 гроша 100 ока.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Ф е б р у а р а					
Дукат цесарски	5 60	5 61	5 61	5 59	5 59	5 57
Сребро	115 50	115 75	115 50	115 25	115 —	114 75
5 ⁰ / ₁₀ металици	57 30	57 40	67 40	57 60	58 60	58 80
Ови с кам. мај — новем.	58 60	58 60	58 80	58 75	59 25	59 70
5 ⁰ / ₁₀ народни зајам	66 —	66 —	66 —	66 10	66 40	66 40
Акције народне банке	710 —	712 —	707 —	707 —	711 —	717 —
„ кред. завода	193 —	192 90	192 10	193 10	193 10	194 70
Лозови 1860. године	82 80	82 90	83 10	84 40	84 40	84 40
Лондон	117 75	117 60	117 50	117 20	116 90	116 55

Пловидба местне лађе до 18. Фебруара.

Из Земуна у Београд, у 8 сахата у јутру
 Из Београда у Земуна, у 8 и по сахата у јутру
 Из Земуна у Београд и Панчево, у 9 сахата у јутру.
 Из Панчева у Београд и Земуна, у 1 сахат по подне.
 Из Земуна у Београд, у 3 сахата после подне.
 Из Београда у Земуна, у 3 и по сахата после подне.

Пловидба пароброда на Дунаву, Сави и Тиси.

Од Земуна до Пеште : Понедељником, Среде и Петком у 3 сата пред зором.
 Од Земуна до Оршаве. Галца Цариграда : Петком, по доласку пештанске лађе.
 Од Земуна до Сиска : Петком у јутру.
 Од Земуна до Сегедина : Недељом у подне.

ОПШТА РУБРИКА*).

An das löbl. k. ung. Hauptzollamt in Semlin

Wenn schon beinahe jede Eingabe mit einer Stempelmarke versehen sein muß, so wolle verfügt werden, daß das Publikum innerhalb der Amtsstunden an Vor- und Nachmittagen Stempelmarken, besonders jene von größeren Beträgen, anstandslos und ohne langes Zuwarten erhalte. Es ist doch nicht angenehm, sein Geld anbringen zu müssen, dazu aber noch Zeit zu verlieren. Stempel kauft man nicht aus Uebermuth, ebenso wie man zum Hauptzollamte nicht vergeblich gehen möchte.

Einer, dem die Stempel mannigfachen Weh bereiten.

*) Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овој рубриком.

Nr. 5663. Abth. 2.

Verlautbarung.

Beim k. k. Militär-Communitäts-Magistrat als Handelsgerichte zu Semlin wurde am 31. Dezember 1867 in das Handelsregister der Gesellschaftsfirmen eingetragen:

Die Firma des auf Actien gegründeten Semliner Sparkassaverains wie folgt:

1. Die Vereinsstatuten wurden laut Verordnung des hohen k. k. General-Commando, dto. Temesvar am 18. Juli 1867, Abth. 7 Nr. 3907, genehmiget.

2. Die Firma lautet: „Semliner Sparkassa“ „Земунска Штедионица“, und ist der Sitz der Gesellschaft in Semlin.

3. Der Garantiefond besteht in 20.000 fl. österr. Währung, welches Capital durch ganze Actien à 200 fl. österr. Währung und durch halbe Actien à 100 fl. österr. Währung gebildet wird; die Actien werden auf den Namen der Actionäre ausgefertigt.

4 Gegenstand des Unternehmens ist die Verwendung der eigenen und der eingelegten Capitalien: a) in Darlehen auf Realitäten, b) in Vorschüssen an Gemeinden, c) in Vorschüssen auf börsenmäßige Creditpapiere, d) in Vorschüssen auf inländische Gold- und Silbermünzen und Barren, e) im Ankaufe von unbeweglichen Gütern, und f) im Escomptiren von Wechseln.

Die Zeitdauer des Unternehmens bis zur allfälligen statutenmäßigen Auflösung des Vereins.

5. Die Firma der Gesellschaft wird vom Präses und Direktor oder Director-Stellvertreter kollektiv geführt, und die Zeichnung erfolgt in der Art, daß die Firma der Sparkassa mittelst Stempiglie ausgedrückt, und sodann die Unterschriften des Präses und des Directors oder dessen Stellvertreters beigelegt werden.

Vereinspräses: B. Wasilievits, Direktor: A. D. Jovanovits, Director-Stellvertreter: De-meter Biallo.

Die von der Gesellschaft ausgehenden Besannmachungen erfolgen durch die Wiener Zeitung. Semlin, am 31. Dezember 1867.

Schreiber,
Hauptmann-Auditor.

B a f,
Major-Bürgermeister.

Nro. 113 Abth. 2.

Edict.

Vom k. k. Militär-Communitäts-Magistrat in Semlin wird hiemit bekannt gemacht:

Es sei über Ansuchen der Vormundschaft der minderjährigen Josef, Johann, Marie und Adam, der großjährigen Magdalena und Josef Schäfer, Erben nach dem am 11. November 1863 verstorbenen Josef Schäfer in die öffentliche Feilbietung des Josef Schäferschen Verlassenschaftshauses Nro 430, Stadt, gewilliget worden, daher behufs Veräußerung dieser Realität die Tagfahrt auf den 29. Februar 1868, 3 Uhr Nachmittags, mit dem Beifügen anberaumt, daß der Ausrufungspreis mit 400 fl. österr. Währung festgesetzt sei, und der Kaufschilling auf einmal bar zu erlegen sein werde.

Kauflustige wollen sich am obbestimmten Tage und Stunde im hiesigen Rathhaussaale einfinden. Semlin, am 15. Jänner 1868.

ПРОСТРАН КВАРТИР.

У кући покојног Јована Мајера, до београдске капије бр. 171., даје се од 19. Марта о. г. на дуже време квартир под кирију, у коме сад г. Фајт седи. Квартир се састоји из више соба, кујне, дрваре, тавана и пр. Ко жели узети га, нека се обрати на подписаног услова ради.

У Земуна, 8. Јануара 1868.

М. Ивић.

У КУЋИ СТЕФ ЈОКСИМОВИЋА

(некад Хенгстеровој)

у Б е ж а н и ј с к о м сокаку

налазе се два кварта, који се издају под кирију, један од 2 собе, кујне, шпајза, дрваре и пр., други опет од 2 собе, кујне и пр. осим шпајза. У истој кући даје се и онај

ДУЋАН НА ЂОШКУ под кирију. Који хоће један или други узети, нека се изволи услова ради обратити на газду од куће.

J. SQUEAER & COMP.

кемичка фабрика од лекова у Вашингтону у Америци,

препоручују сваком болујућем од жуте и друге феле грознице, свој лек, којим ће се сваки за три дана од тих грозница излечити, само ако пази на диет. Уз сваку флашицу има настављење, које казује, како га ваља узимати. Добити се може у Земуна код посластичара Стефана Шула, у кога се налази уједно и стовариште за Србију. Цена је флашици 40 новч. или 5 гроша.

Wohnung zu vermietthen.

Im Hause des verstorbenen Johann Mayer, beim Belgrader Thore Nro. 171, ist die vom Herrn Hafenkapitän Feith bisher benützte Wohnung, bestehend aus mehren schönen Zimmern, Küche, Holzlage, Boden etc., vom 1. April d. J. angefangen auf längere Zeit zu vermietthen. Wer dieselbe zu mietthen und die Bedingungen zu erfahren wünscht, wolle sich an den Befertigten wenden.

M. Ivić.

СУДБИНА И ЦАРСКА КРУНА.

Други део.

2. У републиканском стану.

Шатори, топови, оружје, војници сваке врсте, трубе и бубњевци и одушевљени усклици: ура! сви помешано и узрујано — то је стан републикански.

Беше летњи дан у јутру. Трубе и бубњевци орише се. Војници с пушкама одаху по стану. На све стране видиш по неколико где се живо разговарају, неки се опет веселе, а некога видиш где стоји или хода тужно и замишљено. Бог би знао, шта га мори: да л' љубав за угњетеном отачбином, да л' љубав за драгом или за остављеним пријатељима. Мисли свакојаке пролећу, али се све стапају у љубави к отачбини, која само за бојом чезне.

Наједан пут се указа чета републиканаца иза шуме. Као грмљавина заоре се радосни усклици у стану. Одушевљено их поздравише. С четом дођоше и четири народна ђенерала: Алатора, Переца, Порфирије Дијац и Голардо. Све их радосно дочекаше и поздравише, али Дијаца највећма. Кад чета стиже у стан и престадоше громовити усклици „живели!“ стадоше војници у круг, а Порфирије Дијац на коњу у среди, те стаде ово војсци читати:

Војници, одсудни је час приспео. Из овога, што ћу вам у име претседника прочитати, видећете, да вас непријатељ разбојницима назива, непријатељ, коме сте већ у 20 бојева храброст засведочили и страх задали.

Војници! румен, што обузе ваша лица на ове речи, јасно ми говори, да непријатељ лаже и да војска републиканска може с поносом гледати на заставу своју под којом се бори за част и право народа и коју никада оставити неће.

Војници чујте! непријатељску окружницу:

Мехико 11. Окт. 1865.

По грозним убиствима, која републиканци са својим вођама чине, познаје се ова борба, која је тек сад озбиљна постала, борба између царске силе и Јуарецове партаје. То је борба варварства с цивилизацијом.

Од 18. Јуна до 7. Октобра почише нечувена убиства. Пролише крв наших многих јунака и великодостојника. Томе злу мора се доскочити и царским декретом од 3. Окт. 1865. проглашују се ти разбојници

с вођама њиховим, да су изван закона.

С тога позивам вас, све управитеље, да обзнаните војсци, да несме више бити заробљеника. Свакога, који им под оружјем падне шака, нека одмах убију. Настаје борба на живот и смрт, борба одсуна између цивилизације и варварства. И код нас и код непријатеља је од сад: или убијај, или пусти нека те убију!

Маршал-командант и шеф Базен.

Ђенерал уђута. Војници стајаху намрштени. Дијац пружи артију Алатору, па опет поче:

— Војници! Ову варварску заповед не ћу ни једном речцом пропратити, јер на то се само бајонетом може и мора одговорити. Ми знамо, шта нас чека. Устајмо против непријатеља слободе и умримо за независност отачбине наше.

Браћо и војници! Ваше вође не ће вас никада оставити, вас и борбу за слободу, него ће вам свагда до последњег часа предњачити у боју. Хоћете ли јуначки за њима?

— Viva liberta! Живела слобода! смрт странцима! беше громки одговор.

— Хвала вам војници, хвала вам у име народа и свију вођа ваших. Одсада напред! до последњег човека, до последње капи крви.

Сад с богом! На бојном пољу опет ћемо се видети!

Војници се разиђоше по стану. У шуми на једноме брежуљку беше намештен сто. Ту поседаше официри, и веселише се. Редом приповедаху своју прошлост, а беше их бурних и тужних, особито од Европљана, које бог зна какве невоље одгнаше од дома. Сада се искупише са свих страна да се боре противу врага, противу непријатеља светлости и слободе. На другој страни под шатором сеђаху вође и договораху се живо, како да непријатељу доскоче, и да га утамане. Одушевљење и самопоуздање беше велико. Бог ће дати, па ће добро бити. Ускрениће слобода, одржаће се борци незини, а пашће, који се боје од ње, и који војују против ње, узурпатори и угњетачи права слободних људи.

3. Сумрак царства.

У дворани царскога двора скупише се око девет сахата изјутра заступници највеће грађанске и војничке власти мексиканске, да под претседништвом самога цара, тајну седницу држе. Ту је био министар

Лакунца, претседник министарства, Кастело, министар спољашних послова, Артига министар просвете, и Естера министар унутрашних послова. Ту је био и Лангле, државни саветник, којег је Наполеон у особитој мисији послао у Мехико. Затим Базен, Мирамон и Маркис. Напоследку дође још и пуковник цареве регименте Кевенхилер.

Разговораху се међу собом док не дође Максимилијан. Он дође, али врло узбуђен. Морало се нешто особито догодити.

— Чини ми се, рече Естера министру Лакунци, да је цар наумио нешто пресудно предузети.

— А шта мислите шта би могло то бити?

— Ма шта, јер морам признати у нас нема добра, нити могу што трајашно у држави наћи.

— Јест истина. Ствари стоје врло рђаво, а сваким даном све горе. Чини ми се, да је царство у петом дејству трагедије.

— Ако се обистини, да ће нас Француска оставити, а сједињене државе напасти, онда ће и то петог дејство кратко бити. Ко би то мислио пре две године? Заиста неправо чинисмо, што Јуареца презирасмо и мало ценисмо, као да ћемо га с четицом својевољника победити.

— То је и цар увидео, па сада сву бригу и пажњу своју обраћа војсци. Већ од неколико недеља носи ђенералску униформу и паше сабљу, па хоће да узме и врховно заповедништво над народном војском на се.

— То не би било рђаво. Боље него, да му дволични маршал жари и пали.

Ту им приступи и пуковник Кевенхилер.

— Зацело треба већ предузети отесудан бој, јер ово чаркање и отезање францускога маршала Базена, стало је Мехику за ове три године од како је за царевину проглашена, већ 16.000 Мексиканаца. Све је рат прождерао, и опет нам земљиште окрњише.

— Ево и Базена!

Базен сјајно обучен и силним орденима украшен, отличјама глупе сујете, уђе у дворану. Јави се министрима, који га лепо одпоздраве. Затим зовне Кевенхилера на страну.

— Јел вам познат предмет, о којем ћемо сада већати.

— Није.

— Ако се неварам биће бурна седница. Цар хоће да умножи војску, и да подигне нов зајам, а ја ћу морати на то одговорити, да је француска влада тврдо одлучила за три ме-

еца повући војску и за свагда напустити Мексику. Царство остаје на аустријско-белгијској војсци, а она ћега моћи одржати.

Пуковник је провидео намеру маршалува па опором побије то мишлење. Разговор се разви живо, но међутим врата се отворише и — Максимилијан уђе. Сви се подигоше и тек кад је цар сео поседаше и они. Био је црно обучен. На грудима велики крет почасне легије. Имао је велику браду, већу него кад је дошао. На тавном лицу могахесе јасно брига читати. Та му суморност даваше некако свечан излед.

Максимилијан се лако поклони и седне. За тим погледа на скупљене министре и официре, као да је хтео једним погледом видети фали ли који. Тихо и лагано поче говорити.

— Господо! на лицу вам читам неку сумњу и страх, које вам је овај састанак улио. Имате право, што сте тако расположени. Јуче сам добио депешу из Париза, у којој ми се јавља, да ће скорим доћи један ђенерал француски, који ће уредити француску војску и још у 1866. г. одвести.

Сви се упрепастише на те речи, и погледаше на маршала, као да им он потврди то.

Жестоке се речи просуше између цара и маршала и између маршала и министара. Максимилијан је прао своју повређену част, а Базен је бранио сплеткушу Француску и њезина цара.

— В. Величанство! проговори Базен, да Француска чује те речи, е места би оставила ту земљу, која ју је већ то ико милиона франака и толико хиљада најбољих војника стала.

— Француска мора дотле чувати престо мексикански, док сваке опасности нестане.

— Она је чинила, што је могла.

— Јест, али то није доста. Ја вам опет кажем, француска војска мора остати у земљи, ако нећете да царство одмах сутра дан по одласку падне.

— Ја сам вам само доставио, што ми је јављено. Француској претират од сједињених држава, ако не одустане, а то несме дочекати. Ђенерал, који ће амо доћи донеће пуномоћије.

— Та то је јавно гажење уговора! Повиче цар неописано узбуђен и устане. То неће и неможе учинити ваш суверен, ако хоће да сачува француски народ од вечне срамоте.

— Али интереси Француске...

Максимилијан му пресече реч. То га је довело до крајности у гњев. Жестоко поче говорити како је он преварен од Француске, и све што су они радили с њим и његовим царством. Напоследку му рече: „Идите, па кажите тамо, да сте оставили овде превареног цара, који је толико снажан, да ће знати умрети за свој народ и ако га не може усрећити. Сада сте отпуштени, маршале!“

То беше необичан призор. Цар је сав дрхтао, тако је био узбуђен. Базен блед и узбезекнут устаде, и полако изађе из дворане. Цар је међу тим стајао замишљено на прозору, и остали скупљени испратише Базена с гњевним погледима.

Кад је маршал затворио врата за собом, цар се опет окрене скупљенима и прозбори још неколико речи о целој ствари, као да их боље осветли. За тим позове Максимилијан министра просвете и Финансије, да поднесу извештај садањег стања.

— Шта мислите, запита цар најпосле пуковника Кеверхилера, јесмо ли у стању ратовати и без француске помоћи?

— Са свим је немогуће, В. Величанство!

— Знам ја то добро, моја господо, одговори Максимилијан погрушен.

За тим се сви разиђу. Цар их одпусти, а он остане сам. Више од једнога сахата седео је као камен непомично. Какве га мисли не морише. Најпосле устане и оде у своју писарницу. Дозове ађутанта Тареру и наложи му, да сутра зором иде маршалу Мирамону у Пуеблу.

Но кад хтеде сести за сто, како се упрепасти.

На столу стајаше лист артије са овим речима:

В. Величанство! Пре годину дана опомено сам вас, да се чувате Лопеца. Он није више оно, што је био, али Базен наставља, на место њега, сплетке, и угађа издајство. О Јуарецом уговора одлазак француске војске.

Господару! Незнам кад ће вам доћи овај лист до руке, али ноћу на нову годину ићи ће капетан Муперт с денешама Јуарецу. У који час и којим путем не знам.

„Господару! учините, да престане самовоља и влада Базенова!“

Један Аустријанац.

— То је већ друга опомена од тога „Аустријанца.“ Шта ви мислите о томе?

— Тај је човек луд, али одважан. Ја не знам, шта хоће он с тим писмом. Нешто је нејасно и увијено, и као да би хтео више утајити, него казати. Заиста чудно!

— Ах, нека пише, шта хоће. Ја негледим на таква писма — без потписа, али ме једи та одважност. У сред бела дана да се он привуче у мој кабинет и да ту остави на стол своје писмо, где толике важне државне артије леже. Ако је то рђав човек и ако га непријатељи моје круне златом награђују, та је онда у опасности наш дипломатски посао и уговори с другима, што се овде налазе. То несме тако остати, ма чету војника у сваку собу поставио. Дозовите ми префекта полиције и заповедника дворске страже.

Ађутант се поклони и оде. —

(Наставиће се.)

ЖУЧ.

(Паставак.)

Несретна жена уздрхта, пресекао ју је мој пакостан прекор. Окренем се од ње и одем за преграду од кревета. На њеном лицу опазио сам злокуке знаке првене шљаве и ужасна помисао текне ме, да сам можда прекинуо и последњи кончић њеног живота. Опазио сам како је пригрлила децу на груди, као да ће их неко отети од ње, како их је љубила и плакала над њима; ја сам страдао, држао сам се за главу, излазио сам готово из памети. А нисам могао да се повратим к њој, да јој паднем к ногама и да измолим опроштај; за то сам био и сувише мушко ако се може казати. Али се и код вас браћо неби затекло толико готовости у онај пар. Деца, видевши сузе у мајке, а чувши моје помавне речи, пакостан глас и незнајући шта ми је на срцу, примирила су се и клонила су ме се цео дан. То ме је још већма и ражљутило; нисам их хтео пољубити по обичају кад пођоше спавати. Сутра дан кад су устали пољубили су ме у руку и брзо се одмакли од мене, нечекајући, готово избегавајући мој пољубац. . . Вас други дан био сам насуморен и напрегао сам се нечовено не би л' свладао сам себе. У вече сам се смирио.

— Маро, рекох жени, опрости ми!

— Зашто роде мој? проговори она гласом који ми параше срце, у њему бијаше смерна али хладна послужност. — Ти ниси ништа крив...

— Не, ја признајем да сам згрешио!

— Пријатељу мој, ја ти кажем да ниси крив. Ја сам зацело баш тако слаба, па још тако навикнута на спољашњу сјајност, на женске тричарије да сам заслужила прекор.

— Не, не! рекох ја, слушајући ове речи дубоко увређене жене а поред тога знајући да свака женскиња, које тежи развићу и познаје слабост свог тела, не подноси од мушког ни најмањи прекор због те слабости.

— Крив сам и одвише, ја то видим врло добро . . .

— Како си ти ваљан мој пријатељу, одпоче она. Ти си поднео све и сва; ја знам како си се искобељао из невоље; ти ћеш се и сад курталисати ње, не ћеш јој подлећи; али ја сам слаба, ја нисам успела, или боље рећи нисам могла да се прекалим; била сам и пре малодушна. Сад сам се тек освестила, мене су заиста забављали крпчићи, није вредило да ти будем помотњица, и ја сам се грдно преварила, што сам држала да сам ти вреница. О колико би хтела, кад би било могућно повратити три дана, па да умрем тада, а не сада, зајеца она.

Маро, Маро! викнем ја узбуђен и притиснем јој руку на моја уста. Она се нагне к мени; љубила ми је чело и очи, а сузе су јој капале на моје руке и лице. Тада се праштамо с прошлошћу; моја Мара својевољно и без отпора с неодољивом тугом уступаше улогу моје помотњице и постајаше ми ученица, ропкиња, а ја не могах никојом силом на свету преокренути да тако не буде, да повратим прошлост. Те ономе старог живовања решиле су све. Ја сам почео одати за болесном женом-дететом као дадиља, као верно псето, као роб и једнако сам осећао, да је то дете сматрало себе, као што у ствари и јест било, за слабије и ниже од мене.

Малодушност! глупост! занесеност! Да, да, еманципатори женскиња, таким речма пресесћете ви ове редиће, имате право, вас не мучи то, ако вам жена постане дете, ви не тражите равноправност за њу: ви хоћете да је утешите крпчићама и да играте улогу заповедника.

Међу тим пара је понестало . . . Стан, лекар и лекарије за жену, ето оних нових трошкова, који ме нагонише прво, да извадим сина с привата у гимназију то јест да га гоним, да подлеже карактерима нових

учитеља и новом начину учења; а друго да и сам прегнем да учим туђу децу и да сам по вас дан од куће да знам да су деца код болесне у постељи мајке готово без икаквог надзора. Кроз две године умре ми жена. Ја сам остао с децом, али с каком децом? Са сином, који беше жуестар у стварима које се тицаху лично њега, а хладан и неосетљив у стварима других људи. Са ћерком цандрљивом и лењом, која већ у једанестој години завиђаше својим богатим другима, мислећи на којекак тричарије. Ја огледах да их дотерам, учини ми се да је то лако, велим покварила су се тек за две три године, али се показа непоправљиво. Три године бише за њихову судбу вечност; кажу, да рђаво семе брзо доноси плод па загушује и оно добро, усејано тешком муком и заливно знојом . . . Вреди ли да говорим о породичним свађама? Вреди ли се хвалити тим, што ми се ћерка удомила за имућнога старкељу, што је имала знатног милосника, што су је држали за законодавца мода у поквареном свету, што се иије смрзла без хаљине на улици, него је умрла, што је највише сладоледа на маске-балу јела? Душа ваља неки чувши то неби преспавали сву другу ноћ од зависти. Или ако вам је по вољи, да се задовољите тиме, како ме је син чиновник прекорео немешношћу?

— Опростите Оче, рече он, ви сте кандидат универзитета дали сте оставку, свадивши се с начелником, недобивши ништа.

— Заслужио сам поштено име и мирну савест.

— Они вас неће наситити. На свет ваља пазити трезвено. Кад нам одузимљу све и не дају ништа, ни ми не треба да смо малодушни. Ви се хвалите својим постојањем, а она је управо слабост и то неопростима.

Ја сам се тада задовољавао његовом чиновничком спољашношћу, његовом непоклебљим мирноћом његовом вештином да пребаци ногу преко ноге, да се згодно намести на столицу, да чачка пером зубе; он ми је са свим напомињао нашег начелника и ја не могах у њему познати потомка Ђакона Илије.

— Ја вас не корем, говораше он, ви сте за то стари, али морате признати да ништа нисте могли учинити са свима вашим човечнима идеама. Та шта помажу оне сад вама самима?

— Да смело пљунем у очи таким подлацима, као што си ти? одгрворим му, устанем и . . .

Више не видох свог сина, више не имадох сина, ја сам тај дан сахранио мог Ацу. Онај Алекса Ђорђевић, кога познаје и мало и велико као мудрог управљача, као богаташа, који се оженио са глупом женом, није мој син. На тог зверу, који уједа за најмању нанесену му увреду, који тлачи немилу слабијег, и окретно се клања пред старијим, ја ћу се први бацити каменом: он ми је туђин! Он ће може бит испрекаати блатом мој закрпљени огрчач, кад пројури у својим каруцама поред мене, али и ја ћу се саћи да узмем блата и да се њиме вурим на његову сјајну униформу и мајсторску везану огрлицу и на његово налицкано чело: он ми је туђин!

Ових дана мучен по обичају неспавањем тумарао је ноћу по улицама. ** Било је око добоша. Опазим неког младог човека, како се вере по зидарским скелама на висину од 10 хвата. Ја сам знао, да ће то бити или лопов или самоубица и несам га хтео дирати.

— Ено лопова! рече ми ћирица, који чуваше кућу.

— Да, одговорим ја.

— Ваља звати патролу?

— Зови, ако ти треба, рекох ја и стадох гледати и даље како се непознати пењаше све више. Дође паћролџија, стаде се купити светина. Из прозора се промаљаху одвратне, неиспаване главе женскиња у нотњим капанама, с разбарушеном косом, бледим образима, олињалим обрвима и крезубе — јер су намештени зуби повађени —, те испеглаше као страшила. Иза њих стајаху још ладније слике с замршеном косом и осмољеним брцима; то су били мушки неиспавани од вечерашње пијањке и разврати. Ја сам и даље гледао и осетих у себи снаге да се пакосно насмејем, кад помислим, да и те гадне главе у пијаном бунилу траже од неког да их љуби и да им се удвара и то у таком виду. Како је гадан човек, кад се не испава! Нема зверке, која се мења од сна, него само човек кад се буди носи на себи жиг свог неваљанства, ниских страсти и гнуених жеља. Тада је мрско гледати најприснијег друга! . . . Светина отпоче диванити са непознатим.

Наставиће се.